

Mitä kieliä tulevaisuudessa tarvitaan? Asiantuntija kertoo, millaista kielitaitoa työnantajat todella arvostavat

Mitä vieraita kieliä juuri nyt kannattaisi opiskella? Mitkä kielet ovat tulevaisuudessa erityisen hyödyllisiä? Asiantuntija kertoo, mitä kielivalinnoissa kannattaa ottaa huomioon.

MUIDEN vieraiden kielten kuin englannin opiskelu kouluissa on viime vuosina suorastaan romahtanut.

Kieliä on monessa kunnassa tarjolla vähemmän kuin aiemmin. Matematiikan painottaminen yliopistojen todistusvalinnoissa on vähentänyt lukiolaisten kiinnostusta valinnaisiin kieliin.

Suomalaisten kielitaidon kapeneminen huolestuttaaakin monia asiantuntijoita.

Varsinkin saksan opiskelu on vähentynyt selvästi, vaikka Saksa on Suomen tärkein kauppakumppani. Siitä on huolissaan esimerkiksi Suomalais-saksalainen kauppakamari.

MITÄ kieliä sitten kannattaisi opiskella? Mitä kielitaitoa tarvitaan tulevaisuudessa?

”Me tarvitsemme mitä tahansa kieliä, opiskelu ei mene hukkaan”, sanoo Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n asiantuntija Mikko Vieltojärvi.

Hänen mukaansa yrityksissä arvostetaan monipuolista kielitaitoa. Rekrytoijat olettavat, että hakijat osaavat englantia. Hakija, joka osaa muitakin kieliä, erottuu joukosta.

”Kannattaa vain valita joku kieli. Kunhan ei taktikoi niin, että jättää kielen valitsematta. Kielten osaamiselle ja sivistykselle on aina tarvetta.”

Vieltojärven mukaan kielivalintoja ei kannata tehdä sillä perusteella, tarvitseeko jotain kieltä mahdollisesti kymmenen vuoden päästä jossain, vaan oman kiinnostuksen mukaan. Silloin kieltä myös oppii, kun on motivoitunut.

Sillä, mistä kiinnostus tiettyä kieltä kohtaan kumpuaa, ei hänen mukaansa ole merkitystä. Hän mainitsee esimerkkinä Serranon perhe -televisiosarjan, joka nosti selvästi espanjan opiskelun suosiota viitisentoista vuotta sitten.

Pienemmässä mittakaavassa korealaisen popkulttuurin suosio on lisännyt kiinnostusta korean kieltä ja kulttuuria kohtaan.

EK on selvittänyt jäsenyritystensä kielitaitotarpeita kyselyillä muutaman vuoden välein. Edellisen kerran yrityksiltä kysyttiin yksittäisten kielten osaamistarpeista vuonna 2014.

Silloin jäsenyritysten käytetyimmät kielet olivat suomi (97 prosenttia yrityksistä), englanti (80 prosenttia), ruotsi (47 prosenttia), venäjä (29 prosenttia) ja saksa (14 prosenttia).

Selvästi eniten yritykset uskoivat tuolloin venäjän osaamistarpeen kasvuun. Niin arvioi 70 prosenttia yrityksistä, joissa venäjää jo käytettiin, ja neljännes yrityksistä, joissa venäjä ei vielä ollut käytössä.

Varsinkin palvelu- ja matkailualan yrityksissä venäjän merkitys oli suuri.

Ukrainan sota on jo todennäköisesti muuttanut näkemyksiä venäjän merkityksestä, mutta tuoretta kyselydataa asiasta ei ole, Vieltojärvi toteaa.

Seuraavaksi eniten yritykset uskoivat kiinan, viron ja italian osaamistarpeen kasvuun. Kiinan merkityksen kasvusta on puhuttu pitkään, mutta kielen osaajia on edelleen hyvin vähän.

”Kiina on tosi iso toimija. Jos kulttuuria haluaa ymmärtää oikeasti, kielikin pitää osata”, Vieltojärvi sanoo.

”Ehkä tarvittaisiin joku nuorisokulttuurin ilmiö, että kiinankin suosio nousisi.”

KIELIOPINTOJA pohtiessa kannattaa ottaa huomioon sekin, millaiseen asemaan työelämässä tähtää.

EK:n tuoreen, viime viikolla valmistuneen, kyselyn mukaan jäsenyritysten kielitaitovaatimukset vaihtelevat voimakkaasti aseman mukaan.

Yrityksen johdon pitää osata vieraita kieliä 87 prosentissa yrityksistä, ja ylempien toimihenkilöiden 85 prosentissa yrityksistä.

Toimihenkilöiden pitää osata vieraita kieliä 70 prosentissa yrityksistä ja työntekijöidenkin 40 prosentissa yrityksistä.

Kyselyn mukaan työnhakijoiden puutteellinen vieraiden kielten taito on harvoin este palkkaamiselle. Siitä voi Vieltojärven mukaan päätellä, että Suomessa kielitaito on varsin hyvä yritysten tarpeisiin nähden.

TOISAALTA kyselystä kävi ilmi, että 70 prosentilla yrityksistä oli edellisten kuuden kuukauden aikana ollut kokemuksia työnhakijan puutteellisesta suomen kielen taidosta.

Johdon ja ylempien toimihenkilöiden suomen äidinkielen tasoista osaamista pidetään tärkeämpänä kuin toimihenkilöiden ja työntekijöiden.

Toisaalta joka viidennessä yrityksessä johdolle riittää suomen perustaidot.

EK:n jäsenistössä on hyvin erilaisia ja erikokoisia yrityksiä ja yritysten sisällä erilaisia tarpeita. Jäsenyrityksiä on yli 15 000, ja niissä on noin 900 000 työntekijää.

Esimerkiksi teollisuudessa joissain tehtävissä voi riittää, että työntekijä ymmärtää suomeksi turvallisuusohjeet. Saman yrityksen vientiosastolla vaatimukset voivat olla aivan toiset, Vieltojärvi havainnollistaa.

Kyselyn tulokset on hänen mukaansa kuitenkin painotettu niin, että ne edustavat tilastollisesti kaikkia jäsenyrityksiä.

VIELTOJÄRVI on itse huolissaan suurten eurooppalaisten kielten kuten saksan ja ranskan osaamisen heikkenemisestä.

Englannin ylivalta yrityksissä johtuu hänen mukaansa siitä, että monikansallisissa yrityksissä englanti on usein kieli, jota osaavat niin saksalaiset, venäläiset, brasilialaiset kuin suomalaisetkin.

”Mutta kun toimitaan ruotsalaisten ja saksalaisten kanssa pelkästään, on ilman muuta hyötyä, että pystytään niillä kielillä toimimaan”, hän sanoo.

YKSI myönteinen asia kielikeskustelussa Vieltojärven mukaan usein unohtuu.

”Harmillisesti jää paitsioon, ja olen sitä puheenvuoroissani yrittänyt nostaa esille, että maahanmuuton lisääntyminen vahvistaa myös kansallista kielivarantoamme, kun Suomeen tulee lisää vieraita kieliä osaavaa väestöä.”

Minttu Mikkonen. hs.fi. 6.6.2022.